

गुणनियंत्रण प्रयोगशाला, आरे , गोरेगाव
स्वीय प्रपंची लेखा (PLA) खात्यात जमा होणाऱ्या
रक्कमेच्या खर्चाबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक- पविआ ११२३/प्र.क्र. ५९४/पदु-३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : ०९ फेब्रुवारी, २०२४

- वाचा :- १. शासन निर्णय क्र. पविआ-१०२१/प्र.क्र.३१७/पदुम-३,
दि. दि.१८.०१.२०२३
२. उपायुक्त (गुणनियंत्रण) गुणनियंत्रण प्रयोगशाला, आरे , गोरेगाव यांचे
जा.क्र.लेखा-२/प्रलंबित विज देयके/१०७६-७७/२०२३,आरे, मुंबई-६५,
दि. ०५.०९.२०२३ चे पत्र

प्रस्तावना :-

गुणनियंत्रण प्रयोगशाला, आरे ही National Accreditation board for Testing and Calibration Laboratories (NABL) प्रमाणित प्रयोगशाला असून येथे मांस मांसजन्य पदार्थांची निर्यातपूर्व तपासणी करण्यात येते. याद्वारे शासनास मोठ्या प्रमाणात महसूल प्राप्त होत आहे. मांस मांसजन्य पदार्थांच्या निर्यातीसाठी सदर प्रयोगशालेचे प्रमाणपत्र आवश्यक असल्याने याद्वारे राज्याच्या तसेच देशाच्या परकीय चलनाच्या गंगाजळीत वाढ होत असल्याने निर्यातीवर परिणाम होऊ नये, यासाठी प्रयोगशालेचे कामकाज अविरतपणे गुणवत्तापूर्ण असेण आवश्यक आहे. यासाठी प्रयोगशालेत अत्याधुनिक उपकरणेही उपलब्ध आहेत. प्रयोगशालेस मुख्य कार्यकारी अधिकारी, आरे, दुग्ध वसाहत यांच्यामार्फत महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळाचा वीज पुरवठा करण्यात येतो. तथापि, सदर पुरवठा हा विनाव्यत्यय नसतो. तसेच वीज पुरवठ्याच्या दाबातही चढ उतार असतो, त्यामुळे अत्याधुनिक यंत्रसामुग्री व उपकरणांवर परिणाम होतो. तसेच मांस व मांसजन्य पदार्थांच्या निर्यातपूर्व चाचण्यांच्या अहवालावर विपरित परिणाम होऊ शकतो. सदर बाब योग्य नसल्याने प्रयोगशालेस स्थिर दाबाचा विनाव्यत्यय वीज पुरवठा होणे क्रमप्राप्त ठरते. यास्तव उपायुक्त पशुसंवर्धन (गुणनियंत्रण), आरे यांनी अदानी पॉवर लि. यांच्याकडून वीज पुरवठा घेण्यास व विज देयकांची अदायगी स्वीय प्रपंची लेखा खाते (P.L.A.) मधील उपलब्ध निधीतून करण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव सादर केला आहे.

२. वाचा क्र. १ येथील शासन निर्णयानुसार स्वीय प्रपंची खात्यात जमा होणाऱ्या रक्कमेपैकी ३० टक्के रक्कम विद्युत खर्च व इतर अनुषंगिक कार्यालयीन खर्चासाठी आहेत. ३० टक्के रक्कमेतून कार्यालयीन खर्च (संगणक, प्रिंटर देखभाल, वाहन इंधन व दुरुस्ती खर्च) वजा करता उर्वरित रक्कमेतून विद्युत देयके भागविणे शक्य होत नाही. त्यामुळे सदर निधीत वाढ करणे आवश्यक असल्याने वाचा क्र १ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

३. पशुसंवर्धन विभागाच्या नियंत्रणाखालील गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयाकडे जमा होणाऱ्या सेवाशुल्कामधून १०% रक्कम विनिर्दिष्ट बाबींवर विहित प्रमाणात खर्च करण्याकरीता गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) उघडण्यास वाचा क्र. १ येथील दिनांक १८.१.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. उपरोक्त प्रस्तावनेत नमूद केलेली पार्श्वभूमी विचारात घेऊन विद्युत खर्च व इतर अनुषंगिक कार्यालयीन खर्चासाठीच्या निधीत वाढ करण्याच्या दृष्टिने तरतूद करण्यासाठी शासन निर्णय दि. १८.०१.२०२३ अधिक्रमित करून पुढीलप्रमाणे गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई यांच्याकडे जमा होणाऱ्या निधीच्या १० टक्के रक्कम भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये उघडलेल्या स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) मध्ये जमा करण्यास व सदर जमा रक्कमेतून खालील प्रमाणे खर्च भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे:-

अ. क्र.		खर्चाचा तपशिल	टक्के (%)
१.	प्रयोगशाळा साहित्य खरेदी व मानांकन लेखापरीक्षण व समिती खर्च वार्षिक यंत्र सामुग्री देखभाल दुरुस्ती व इमारत किरकोळ दुरुस्ती या बाबींवर होणारा खर्च	विविध घटक चाचण्यासाठी लागणारी रसायने, मिडीया Standard किट्स, लागणारे विविध वायू जसे हेलियम, ओरगोन व असिटीलिन इत्यादी अनुषंगिक वार्षिक यंत्र देखभाल संहिता व दुरुस्ती बाबींवर होणारा खर्च एनएबीएल NABL, PT testing, calibration charges. प्रयोगशाळेचे निर्जंतुकीकरण खर्च CPCSEA समिती खर्च	
		एकूण १० % जमा सेवाशुल्काच्या	४५%
२.	विद्युत खर्च इतर अनुषंगिक कार्यालयीन खर्च व प्रयोगशाळेस आवश्यक अतिरिक्त मनुष्यबळवरील खर्च	संगणक प्रिंटर देखभाल वाहन इंधन व दुरुस्ती खर्च विद्युत देयके कंत्राटी मनुष्यबळ	
		एकूण १० % जमा सेवाशुल्काच्या	५५%
		एकूण	१००%

४. सदर खर्च करण्यास खालील अटीच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

(१) The said Personal Ledger Account shall be subject to Audit.

(२) The Administrator should ensure proper maintenance of Account.

- (३) 10% of the service charges received from testing of animal origin meat and meat product are to be credited to this account.
- (४) The expenditure on materials required for the laboratory, NABL testing, minor repairs, technical outsourced staff etc will be done from the PD/PLA.
- (५) Financial transaction must be done from time to time in the PD/PLA and the Administrator should ensure that the said PD/PLA is not closed.
- (६) Either on quarterly or monthly basis, balances in this PLA shall be reconciled by the Department.
- (७) All Rules in Maharashtra Treasury Rules will be applicable to this PLA.
- (८) A committee headed by the Dy. Commissioner Animal Husbandry, Quality Control Laboratory will monitor the operation of the PD/PLA.
- (९) On Receipt of Government Orders PAO Mumbai will issue an authority to open the PD/PLA in the Reserve Bank Of India.
- (१०) उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयाचे आहरण व संवितरण अधिकारी यांच्या नावे भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) उघडण्यात यावे.
- (११) जमा होणारे सेवाशुल्क राष्ट्रीयकृत बँकेमध्ये स्वतंत्र खाते उघडून त्यात जमा करण्यात यावे. तसेच सेवाशुल्काचे डिमांड ड्राफ्ट त्याच दिवशी अथवा दुसऱ्या दिवशी वरील खात्यात जमा करावे.
- (१२) जमा होणाऱ्या रक्कमेपैकी आठवड्यातून एकादा ९० टक्के रक्कम भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये Revenue Challan अन्वये (४०३ पशुसंवर्धन, १०१ सेवा व सेवा फी या लेखाशीर्षाखाली) जमा करण्यात यावी. उर्वरित १० टक्के रक्कम उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयाच्या स्वीय प्रपंजी लेखा (P.L.A.) खात्यामध्ये चलनाने जमा करण्यात यावी.
- (१३) जमा होणाऱ्या सेवाशुल्कासाठी Cashbook, स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) Cashbook व आकस्मिक खर्च Cashbook अशी ३ स्वतंत्र कॅशबुक Maintain करण्यात यावीत.
- (१४) स्वीय प्रपंजी लेख्यामध्ये जमा करावयाच्या रकमेचा तपशिल सुनिश्चित करून सुस्पष्टपणे नमूद करावा. ज्या कारणासाठी रक्कम काढण्यात येतील त्याबाबतचा बाबनिहाय तपशील नमूद करण्यात यावा.
- (१५) उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई यांनी सेवाशुल्कातील सदर १०% रक्कमेच्या उचित विनियोगाबाबत वेळोवेळी आढावा घेण्यात यावा.
- (१६) कार्यालयाने जमा खर्च रकमेसंबंधिची जापने महालेखापालांना सादर करावीत आणि तपशिलवार लेखे ठेवणे, महालेखापाल यांना विहित नियतकालीक लेखे व नियतकालीक विवरणे सादर करण्याची जबाबदारी उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई यांची राहिल.

(१७) महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९६८ मधील स्वीय प्रपंजी लेख्यासंबंधीच्या सर्व तरतूदी लागू राहतील.

५. उपरोक्त अटी व शर्तीच्या व्यतिरिक्त महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी सूचित केल्यानुसार स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (पी.एल.ए.) नियंत्रणासाठी खालील प्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे.

१. उपआयुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव	अध्यक्ष
२. सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, देवनार पशुवधगृह, गोवंडी.	सदस्य
३. वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी, प्रादेशिक पशुसंवर्धन	सदस्य
सह आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई विभाग, मुंबई-६५	
४. प्रशासन अधिकारी, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव.	सदस्य सचिव

६. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९८, कोषा प्र-५, दिनांक ६.१०.२०२२ तसेच अनौपचारिक संदर्भ क्र. १५/२०२४/कोषा-५, दिनांक ५.२.२०२४ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २०२४०२०९१८५०४५८९०१ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नि. भा. मराळे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७.
२. प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन, मुंबई विभाग, मुंबई-६५.
३. उपआयुक्त पशुसंवर्धन (रोग नियंत्रण), पशुसंवर्धन आयुक्तालय, औंध, पुणे-६७.
४. उपआयुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई.
५. महालेखापाल कार्यालय, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/अनुज्ञेयता), मुंबई.
६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, मुंबई.
७. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग/व्यय-२, कोषा प्रशा ५, मंत्रालय, मुंबई -३२
८. कक्ष अधिकारी, (पदुम-१६)
९. निवड नस्ती (पदुम- ३).